

Handläggare: Eva Woll Tegbäck
Telefon: 08-508 35 528

Till
Arbetsmarknadsnämnden
den 6 februari 2012

Ärende 3

Positionspapper om EU, staden och stockholmarna

- remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 024-2011/2011

Förvaltningens förslag till beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden hänvisar till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.

Charlotte Svensson
Arbetsmarknadsdirektör

Karin Eriksson Bech
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till positionspapper där staden klargör sin övergripande inställning till EU-politik med påverkan på Stockholm och stockholmarna. De ställningstaganden som läggs fast i positionspappret föreslås vara vägledande för samtliga bolag och nämnder när de utarbetar stadens inställning till konkreta EU-förslag. Vidare föreslås att nämnder och bolag ges i uppdrag att utifrån stadens internationella strategi och det övergripande positionspappret utarbeta verksamhetsspecifika EU-positions-papper.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig med de synpunkter som framförs nedan bakom förslaget att följande tre ömsesidigt förstärkande principer ska styra stadens EU-arbete:

- att beslut ska fattas på rätt politisk nivå
- att valfrihet, kostnadseffektivitet och miljöhänsyn skall råda och
- att EU:s politik skall vara välavvägd och välunderbyggd

Arbetsmarknadsförvaltningen är också positiv till att nämnder och bolag ges i uppdrag att utarbeta egna EU-positionspapper. Detta torde öka stadens förutsättningar att agera enhetligt utifrån gemensamma principer samtidigt som staden i EU-arbetet tar tillvara nämnders och förvaltningars kunskap och kompetens inom respektive sakområden.

Förvaltningen vill i sammanhanget peka på att arbetsmarknadsnämnden, liksom vissa andra nämnder, har samordningsuppdrag i frågor som berör flera av stadens nämnder. För nämndens del gäller det t ex stadsövergripande arbetsmarknads- och flyktingfrågor, nationella minoriteter och uppföljningsansvaret för ungdomar 16-19 år. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att dessa frågor ska jämföras med verksamhetsspecifika frågor, och att det därmed är arbetsmarknadsnämndens uppdrag att bevaka dessa verksamhetsområden. Det kan dock i dessa frågor finnas särskilt behov av samråd med kommunstyrelsen.

Grundutgångspunkten ska vara att nämnden ska verka för stadens hållning att EU:s budget ska minska. Situationer kan dock uppstå inom vissa områden där beslut och ställningstaganden på EU-nivå kan vara kostnadsdrivande, men där detta ändå bedöms positivt för staden och stockholmarna och i linje med stadens inriktning. Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att uttalanden i verksamhetsspecifika frågor av denna karaktär kan ske efter samråd med kommunstyrelsen eller i samråd med andra berörda nämnder och bolag.

Ett av målen i EU:s tillväxtstrategi (EU 2020) är "Tillväxt för alla". I budget för 2012-2013 uttalas att Stockholm skall vara en attraktiv stad för företagande och jobb som inkluderar alla stockholmare. Förvaltningen anser därför att det inom det näringspolitiska och arbetsmarknadspolitiska området är viktigt att ta hänsyn till om olika förslag i EU-sammanhang bidrar till tillväxt för alla och att fler arbetslösa kommer ut i arbete och studier även från de grupper som står längst från arbetsmarknaden.

Förvaltningen vill slutligen påpeka att uppdraget att bevaka och tillvarata stadens och stockholmarnas intressen på det sätt som föreslås i positionspappret är resurskrävande och förvaltningen kommer att behöva avsätta mer resurser än hittills för detta arbete.

Bakgrund

Stadsledningskontoret har utarbetat ett förslag till positionspapper där staden klargör sin övergripande inställning till EU-politik med påverkan på Stockholm och stockholmarna. De ställningstaganden som läggs fast i positionspappret föreslås vara vägledande för samtliga bolag och nämnder när de utarbetar stadens inställning till konkreta EU-förslag. Vidare föreslås att nämnder och bolag ges i

uppgift att utifrån stadens internationella strategi och det övergripande positionspapperet utarbeta verksamhetsspecifika EU-positions-papper.

I förslaget framhålls att lagstiftning på EU-nivå sätter vissa ramar för stadens möjlighet att tillhandahålla kostnadseffektiva tjänster till stockholmarna, liksom förutsättningarna för att erbjuda ökad valfrihet och en god miljö. Viktiga delar av de EU-regelverk som reglerar dessa frågor är för närvarande föremål för översyn.

Ett viktigt sätt att nå de övergripande målen i stadens budget 2012 om valfrihet, kostnadseffektivitet och miljö är att tidigt uppmärksamma ny och/eller förändrad lagstiftning både nationellt och inom EU som kan komma att påverka staden. I stadens internationella strategi slås fast att staden ska vara en aktiv partner i EU-samarbetet och arbeta för att stockholmarnas intressen tas tillvara i EU. Detta utgör bakgrunden till det positionspapper som stadsledningskontoret arbetat fram. Positionspappret föreslås gälla för innevarande mandatperiod och kompletterar stadens internationella strategi som kommunfullmäktige antog i december 2008 (utl. 2008:204).

Målet med positionspappret är inte att slå fast en detaljerad ståndpunkt om all EU-politik som påverkar staden. EU:s regelverk om till exempel offentlig upphandling är mycket omfattande och behandlas mer uttömmande i andra sammanhang. Syftet är snarare att klargöra de centrala principer som ska vara vägledande för stadens nämnder och bolag när den utarbetar sin inställning till konkreta EU-initiativ.

För att få ett ökat genomslag för stadens ståndpunkter betonas i positionspappret vikten av att förutom direkt påverkansarbete även aktivt använda stadens samarbetsorganisationer. Det handlar huvudsakligen om Eurocities, Stockholmsregionens Europaförening (SEF) och Sveriges kommuner och landsting (SKL). En enhetlig och politiskt behandlad linje är enligt förslaget avgörande för att staden på ett framgångsrikt sätt ska kunna påverka EU-beslutens utformning. Det är även en förutsättning för att staden ska få genomslag för sina ståndpunkter i olika organ.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förvaltningens utvecklings- och utredningsstab.

Ärendet

Stadsledningskontorets förslag är att tre ömsesidigt förstärkande principer ska styra stadens EU-arbete:

- Beslut ska fattas på rätt politisk nivå.
 - Staden har en positiv grundsyn på EU-samarbetet.

- EU bör fokusera sina insatser på de områden där unionspolitik har ett mycket tydligt mervärde, jämfört med kommunal och nationell politik.
- EU:s budget bör minskas och skattebetalarnas pengar värnas.
- Valfrihet, kostnadseffektivitet och miljö.
 - EU:s fokus bör ligga på fullbordandet av den inre marknaden och på fortsatt utveckling av miljöpolitiken.
 - Det primära syftet med all offentlig upphandling bör vara att ge skattebetalarna varor och tjänster av hög kvalitet till lägsta acceptabla kostnad. Det är angeläget att regelverket ger staden möjlighet att välja miljövänliga lösningar, utan att slå fast detta som ett tvingande krav.
 - Staden ställer sig avvisande till att ge offentliga myndigheter större möjlighet att ge stöd som hotar att snedvrider konkurrensen.
- EU:s politik ska vara välavvägd och välunderbyggd.
 - EU:s politik bör bygga på omfattande konsekvensbedömningar och samråd.
 - EU ska lagstifta endast om det är absolut nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen. Frivilliga insatser bör alltid föredras framför nya EU-lagar.

Arbetsmarknadsförvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig i huvudsak bakom de föreslagna ömsesidigt förstärkande principerna med följande synpunkter.

I stadens internationella strategi (Utl. 2008:204) föreskrivs en beslutsgång mellan kommunstyrelsen och nämnderna vad gäller kommunövergripande respektive verksamhetsspecifika frågor. Här finns dock gränsdragningsfrågor.

Arbetsmarknadsnämnden har ett uttalat samordningsansvar vad avser vissa specifika frågor som också i varierande utsträckning berör andra nämnders och styrelser verksamheter. Det gäller främst stadsövergripande arbetsmarknadsfrågor, flyktingfrågor, nationella minoriteter samt det kommunala uppföljningsansvaret för ungdomar mellan 16-19. Arbetsmarknadsnämnden har i dessa frågor en övergripande sakkompetens och föreslår att positionspapperet ska tolkas så att det är nämndens uppdrag att bevaka nämnda verksamhetsområden, och i mån av behov samråda med kommunstyrelsen och andra berörda nämnder och styrelser innan nämnden uttalar sig i frågor inom dessa verksamhetsområden. Motsvarande situation finns t ex inom socialtjänstens område.

Arbetsmarknadsförvaltningen ställer sig bakom positionspapperets uttalande att EU:s budget skall minska och att stadens förvaltningar och bolag i genomförandet av sina uppdrag och för att nå de i budget övergripande målen skall bedriva en kostnadseffektiv verksamhet och värna skattebetalarnas pengar. Dock kan enskilda

beslut och frågor som behandlas på EU-nivå komma att innebära kostnadsökningar som bedöms vara till gagn för staden och stockholmarna och ligga i linje med stadens inriktning. Arbetsmarknadsförvaltningen föreslår att nämnder och bolag ska kunna göra sådana ställningstaganden, men att uttalanden i verksamhetsspecifika frågor av denna karaktär bör ske efter samråd med kommunstyrelsen och, i den mån det berör andra förvaltningar och bolag, i samråd även med dessa.

Europa 2020 (EU 2020) är EU:s tillväxtstrategi för de kommande tio åren. Strategin ska hjälpa EU och medlemsländerna att uppnå hög sysselsättning, god produktivitet och social sammanhållning. Ett av de prioriterade målen i EU 2020 är "Tillväxt för alla". Stockholm skall vara en attraktiv stad för företagande och jobb som inkluderar alla stockholmare. Förvaltningen anser därför att det inom det näringspolitiska och arbetsmarknadspolitiska området är viktigt att ta hänsyn till om olika förslag i EU-sammanhang bidrar till tillväxt för alla och att fler arbetslösa kommer ut i arbete och studier även från de grupper som står längst från arbetsmarknaden.

Förvaltningen vill avslutningsvis peka på att uppdraget att bevaka och tillvarata stadens och stockholmarnas intressen på det sätt som föreslås i positionspapperet kommer att kräva en större insats från förvaltningen än hittills. Det kommer att krävas större bevakning av EU-kommissionens arbete, ett närmare samarbete med Eurocities och Stockholmsregionens Europaförening (SEF) samt ett aktivt deltagande i Eurocities arbetsgrupper (Employment och Migration and Integration). Arbetsmarknadsförvaltningen kommer att behöva avsätta ytterligare resurser för detta även om förvaltningen redan idag är aktiv på olika sätt i EU-sammanhang och i olika arbetsgrupper inom Eurocities.

Bilaga:

Remiss: Positionspapper om EU, staden och stockholmarna, dnr 024-2011/2011